

La serietat

Ho sap tothom (o una bona colla de gent): no s'ha de dir «sèrio» i «sèria», que són formes castellanitzants, sinó *seriós* i *seriosa*. La forma del masculí, «sèrio», indica clarament, per ella mateixa, que és estranya al català; la del femení, en canvi, podria passar perfectament per una forma catalana, com ara són *tèbia* o *aèria*, les quals, però, corresponen als masculins *tebi* i *aeri*. Malgrat, doncs, que «sèrio» i «sèria» són formes que han esdevingut força usuals, no és admissible cap de les dues.

Es probable que alguns dels qui, disciplinadament, desisteixen d'aquestes formes castellanitzants i recorren a *seriós* i *seriosa* ho facin una mica a contracor, aquestes formes correctes semblant-los més o menys artificioses. És clar que això és força relatiu i que és una qüestió d'habitud. Però cal tenir sobretot en compte que l'adjectiu *seriós*, en els seus diversos significats, presenta certs sinònims als quals, no sempre però sovint, pot ésser adequat de recórrer, potser en algun cas amb preferència i tot. Volem dir que *seriós* no és pas un mot de què es pugui absolutament prescindir però que és segurament objecte d'un ús excessiu o innecessari.

Un sinònim molt normal de *seriós* és *formal*, que no el pot, certament, substituir en tots els casos, però sí en un bon nombre, i l'existència i les possibilitats del qual, per tant, cal no deixar de banda. Expressions com *Un nou molt formal*, *Una casa molt*

formal, *Un tracte formal* són, en realitat, molt populars i poden figurar perfectament en tots els nivells del llenguatge. I al costat de *formal* hem de considerar els seus derivats *formalltat* i *formaltzar-se*, que contribueixen a formar, amb el seu primitiu, una fraseologia molt útil i variada.

Segons el Diccionari Fabra, *seriós* significa també «important, de consideració, que és per a preocupar-se'n», d'acord amb un ús força estès, en el qual, però, la forma correcta és enutjosament suplantada per la forma espúria «sèrio».

No sembla, per tant, inadequat de recordar aquí la possible concurrència o ús alternatiu d'altres adjectius, com *important*, *greu*, *crític*, o com el mateix grup de *consideració*, equivalent a un adjectiu, i que amb *important* trobem a la definició del Fabra, els quals és normal d'usar aplicats a substantius com *situació*, *afers*, *problema*, *qüestió*, *perill*, *malaltia*, etc.

Per a designar la qualitat de *seriós* disposem de dues formes substantives diferents, *serietat* i *seriositat*. També més d'un, creient sens dubte la primera incorrecta, es resigna a recórrer exclusivament a la segona. És un acte de disciplina lloable però totalment innecessària: totes dues formes són igualment correctes, tenen el mateix significat i, per tant, tothom pot triar la que li faci més goig.